

Ombudsmanden for
Inatsisartutts beretning
for 2018

Ombudsmanden for Inatsisartuts beretning for 2018

Ombudsmanden for Inatsisartut

Noorlernut 53

Postboks 1606

3900 Nuuk

Tlf. +299 32 78 10

Fax +299 32 16 87

post@ombudsmand.gl

www.ombudsmand.gl

Beretningen kan hentes på ombudsmandens hjemmeside: www.ombudsmand.gl

Oplag: 300 stk.

Grafisk design: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Tryk: Johnsen Graphic Solutions A/S

Fotos: Henrik Bach (forsiden) og Franz Amdi Hansen (alle øvrige)

ISSN: 2245-1382

TIL INATSISARTUT

Idet jeg henviser til § 10, stk. 1, i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut afgiver jeg hermed min beretning for 2018.

Nuuk, april 2019

Vera Leth
Vera Leth

INATSISARTUT OMBUDSMANDIAT
OMBUDSMANDEN FOR INATSISARTUT

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	ÅRET DER GIK	7
2	ARTIKLER	11
	2.1 Informationskampagner i 2018.....	11
	2.2 Metodiske udfordringer ved embedet.....	11
	2.3 Anbringelse af børn uden for hjemmet	13
	2.4 Myndighedsstrukturen i centraladministrationen	16
	2.5 Tilfælde hvor ombudsmanden ikke behandler en klage.....	18
3	OFFENTLIGGJORTE SAGER	23
	3.1 Ikke kritik i sag om vandkraft (2018-1).....	23
	3.2 Kommune begik væsentlige sagsbehandlingsfejl i sag om advarsel til kommunal medarbejder (2018-2).....	24
	3.3 Uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandlingstid i sag om hjælp til barn med handicap (2018-3).....	25
	3.4 Kritisabel sagsbehandlingstid i sag om tilbagekaldelse af samtykke til anbringelse uden for hjemmet (2018-4).....	26
4	ANDRE SAGER	29
	4.1 Surrogatanbringelse af unge efter retsplejeloven	29
	4.2 Når forvaltningen behandler sagen igen	30
	4.3 Når parterne er uenige om sagens faktum	31
	4.4 Ikke krav på tjenestemandspension ved ansættelse på tjenstemands- lignende vilkår	32
5	MEDDELELSER EFTER OMBUDSMANDSLOVENS § 11	35
6	INSPEKTIONER	39
7	BESØG OG REJSER	43
8	PERSONALE	47
9	STATISTIK	49

ÅRET DER GIK

Af ombudsmand Vera Leth

Ved ombudsmanden har vi i 2018 bestræbt os på at blive mere synlige og bedre til at fortælle om vores arbejde.

Vi fik produceret en enkel og pædagogisk video, som på grønlandsk og på dansk vejleder borgerne om, hvornår og hvordan de har mulighed for at klage til mig. I december 2018 blev videoen lagt på embedets hjemmeside og samtidig bragt i tv som nyheds-spot. Dette resulterede umiddelbart i en ganske betydelig stigning i antallet af henvendelser til embedet.

Derudover rejste medarbejdere fra embedet til Tasiilaq og Qaanaaq i april og maj 2018 for at gennemføre informationskampagner. Disse er omtalt nærmere nedenfor under pkt. 2.1.

I 2018 begyndte jeg i højere grad at offentliggøre klagesager, som ikke endte med kritik af myndigheden, men som jeg vurderede kunne have offentlighedens interesse. Det har særligt drejet sig om sager, som tidligere havde været omtalt i medierne, eller som jeg i øvrigt fandt principielle. De sager, som jeg offentliggjorde på hjemmesiden i løbet af året, er omtalt nedenfor under pkt. 3.

Rapporterne fra vores inspektioner af døgninstitution og alderdomshjem m.v. blev tidligere kun offentliggjort i årsberetningen. I januar 2018 offentliggjorde jeg på embedets hjemmeside rapporter fra inspektionerne i 2017, og siden da har jeg løbende offentliggjort nye rapporter, efterhånden som de er blevet færdige. Embedets inspektioner er nærmere omtalt nedenfor under pkt. 6.

Og så har årsberetningen – som den opmærksomme læser allerede vil have bemærket – fået helt nyt udseende og opbygning. Særligt afsnittet med statistik, som ses nedenfor under pkt. 9, ser markant anderledes ud end tidligere.

Ændringerne i statiske opgørelser skal tjene til at give et mere retvisende billede af, hvad jeg og mine medarbejdere samlet set bruger ressourcer på. Det nye statistiksystem synliggør bedre, hvad vi rent faktisk foretager i en række af de klagesager, som embedet modtager.

Tidligere har fokus i statistikopgørelse været på embedets udtalelsessager, altså de sager, hvor jeg har udtalt kritik af en myndighed. Selvom disse sager er en vigtig del af embedets arbejde, så resulterer langt de fleste klagesager, som embedet behandler, ikke med en udtalelse med kritik af myndigheden, men med at jeg af den ene eller anden årsag afviser sagen.

Hovedhensynet med ændringen af statistikopgørelsen er at vise, hvordan jeg og mine medarbejdere hjælper borgeren videre, uanset at sagerne ikke nødvendigvis resulterer i en større kritik af en myndighed.

Det nye statistiksysteem tager udgangspunkt i fire hovedkategorier:

- 1) Undersøgelsessager, hvilket vil sige sager, hvor der indhentes akter eller bemærkninger fra myndigheden – både kritiksager og ikke-kritik sager.
- 2) Sager, hvor borgeren hjælpes videre, eksempelvis med oversendelse til rette myndighed.
- 3) Sager, hvor der ikke iværksættes en nærmere undersøgelse, og hvor borgeren ikke hjælpes videre af den ene eller anden grund. Det kan eksempelvis være ved spørgsmål om bevisvurdering, eller hvor jeg indledningsvis vurderer, at jeg næppe ville kunne kritisere den myndighed, der klages over.
- 4) Sager, der afvises af formelle årsager (§ 12, stk. 3, og § 13 i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut), f.eks. sager, der indgives for sent, eller sager, hvor den øverste administrative myndighed endnu ikke har haft mulighed for at tage stilling til sagen.

Alle klagesager inddeles i én af disse fire hovedkategorier. Herefter angives det, hvilken myndighed der er klaget over, og hvad klagen handlede om.

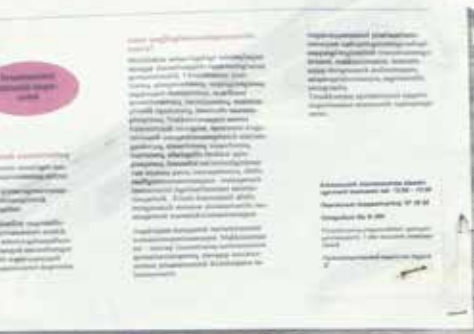
Den nye opgørelse opererer med 5 forskellige klagetemaer:

- Konkrete afgørelser
- Adfærd, faktisk forvaltningsvirksomhed
- Sagsbehandlingstid
- Sagsbehandling
- Andet

Det vil i de fremtidige årsberetninger fremgå, hvor mange klager der har været i hver hovedkategori, hvilke myndigheder der blev klaget over, og hvad der blev klaget over. Tidligere var disse oplysninger kun registreret for de sager, der resulterede i en udtalelse.

2018 var også året, hvor delingen af Qaasuitsup Kommunia blev en realitet, og to nye kommuner så dagens lys: Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik. Dette var anledningen til, at jeg sammen med min retschef i maj måned besøgte borgmestrene og ledende embedsmænd i begge kommuner for at informere om mit embede og de udfordringer, som jeg og mine medarbejdere oplever i det daglige samarbejde med de grønlandske kommuner. Besøgene var en god oplevelse, og jeg fik med borgmestrene i begge kommuner aftalt en model for det fremtidige samarbejde mellem mit embede og de kommunale forvaltninger. Denne model er også senere blevet implementeret i samarbejdet med de øvrige kommuner i Grønland.

Medarbejdere fra ombudsmanden besøgte i foråret Qaanaaq, Siorapaluk og Qeqertat. Besøgene blev bl.a. annonceret på de lokale opslagstavler.

2.1 Informationskampagner i 2018

Af fuldmægtig Henrik Bach

Medarbejdere fra ombudsmanden gennemførte i 2018 to informationskampagner – én i Østgrønland og én i Nordgrønland.

Medarbejdere fra ombudsmanden besøgte i perioden 6. april til 17. april 2018 Tasiilaq, Kuummiit og Kulusuk. Her var der mulighed for at tale personligt med ombudsmandens medarbejdere. På grund af dårligt vejr var det ikke muligt at gennemføre planlagte vejledningsture til Tiilerilaaq og Sermiligaaq.

Tilsvarende besøgte medarbejdere fra ombudsmanden Qaanaaq, Siorapaluk og Qeqertat i perioden 27. april til 1. maj 2018.

Formålet med turene var at udbrede kendskabet til ombudsmanden og ombudsmandens virke. Medarbejdere fra ombudsmanden gennemførte i 2015, 2016 og 2017 lignende informationskampagner.

Hvert sted blev der uddelt pjecer om ombudsmandens arbejde, ligesom ombudsmandens medarbejdere tog imod flere klager og vejledte de fremmødte borgere om, hvordan de kunne komme videre med deres sager.

Forud for og under turene blev der på internettet og i radioen informeret om, hvor og hvornår ombudsmandens medarbejdere kunne træffes.

I alt 19 borgere talte med ombudsmandens medarbejdere om en konkret sag og 4 borgere indgav en klage.

2.2 Metodiske udfordringer ved embedet

Af fuldmægtig Maliina L. Lyberth

Ombudsmandens sagsbehandling i klagesager foregår som altovervejende hovedregel på skriftligt grundlag. Denne hovedregel skal ses i sammenhæng med, at ombudsmanden normalt ikke har mulighed for at afhøre vidner, som det f.eks. sker ved domstolene.

Det skriftlige grundlag for sagsbehandlingen ved ombudsmanden giver derfor til tider nogle metodiske udfordringer, som nogle gange kan have stor betydning for udfaldet af en klagesag.

Den væsentligste grund til udfordringerne er en myndigheds manglende iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering.

Reglerne om notatpligt går i grove træk ud på, at en myndighed har pligt til at skrive visse oplysninger ned. I afgørelsessager drejer det sig om oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, som har betydning for sagen, og som myndigheden modtager mundtligt eller på anden måde er bekendt med. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne allerede fremgår af sagens dokumenter. Dette følger af § 6 i offentlighedsloven (jf. landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer).

Derudover skal der i afgørelsessager og visse andre sager tages notat af alle væsentlige ekspeditionsskridt. Dette følger af en ulovbestemt retsgrundsætning.

Endvidere følger det af god forvaltningsskik, at forvaltningen bør sørge for at skabe et tillidsforhold mellem borgeren og forvaltningen, bl.a. ved at sikre sig bevis med henblik på at undgå tvivl om, hvad der er foregået og sagt i en sag.

I forlængelse heraf følger det ligeledes af god forvaltningsskik, at en myndighed bør journalisere ind- og udgående post. Fordelen ved korrekt journalisering er blandt andet, at det giver både en myndighed og borgerne overblik over sagens dokumenter, giver kvalitet, effektivitet og letter sagsbehandlingen.

En myndigheds iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering har ved skiftende medarbejdere også den fordel, at en ny sagsbehandler ud fra "det skriftlige spor" hurtigt kan danne sig et overblik over, hvad der er sket i en given sag, hvad myndigheden og eventuelle andre myndigheder har besluttet og baggrunden herfor.

Endelig gør en myndigheds iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering en efterfølgende sagskontrol, anke- eller ombudsmandsbehandling lettere, og sikrer således også kvalitet og hurtighed i dette afledede arbejde.

Omvendt gør en myndigheds manglende iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering, at der skal bruges meget tid – både hos myndigheden og hos ankeinstansen eller ombudsmanden – på efterfølgende at søge at få dannet et overblik over, hvad og hvornår noget konkret er foregået i en given sag. Dette er ofte en vanskelig og til tider en direkte umulig opgave.

Det ses således ikke sjældent, at en myndighed med beklagelse må konstatere, at en sags faktiske forløb ikke lader sig rekonstruere. Faktum kan ikke dokumenteres, og ikke sjældent kan en myndighed heller ikke redegøre for, hvorfor der tilsyneladende ikke har været en bevægelse i en konkret sag gennem en til tider flerårig periode.

I sådanne tilfælde kan det ske, at en medarbejder hos myndigheden mener at kunne huske, at der på et tidspunkt f.eks. blev truffet en bestemt afgørelse i sagen. En sådan oplysning om en medarbejders "hukommelse" bringer imidlertid ikke ombudsmandens undersøgelse meget videre.

Manglende iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering hæmmer derfor en myndigheds hurtige, smidige og effektive sagsbehandling, og gør en efterfølgende kontrol og klagesagsbehandling unødigt langvarig og kompliceret. Og en ankeinstans eller ombudsmandsafgørelse kan blive fejlagtig.

En manglende iagttagelse af reglerne om notatpligt og journalisering kan i sidste ende også medføre en forringelse af borgernes retssikkerhed og svækkelse af borgernes tillid til myndighederne.

2.3 Anbringelse af børn uden for hjemmet

Af fuldmægtig Kamilla K. Jensen

Det er en meget indgribende foranstaltning at fjerne et barn fra hjemmet. En beslutning om at anbringe et barn uden for hjemmet skal derfor bygge på en grundig vurdering af, at anbringelsen vil være det bedste for barnet.

Beslutningen om at anbringe et barn uden for hjemmet træffes af kommunalbestyrelsen. Det kan enten ske som en anbringelse med samtykke, en såkaldt frivillig anbringelse, eller som en anbringelse uden samtykke, en såkaldt tvangsanbringelse.

Reglerne om hjælp til børn og unge – herunder om anbringelse uden for hjemmet – er reguleret i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn (herefter børnestøtloven).

Anbringelse med samtykke/Frivillig anbringelse

Efter børnestøtlovens § 27 kan kommunalbestyrelsen beslutte at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet, f.eks. i en plejefamilie eller på en døgninstitution. Det afgørende er, om det er af væsentlig betydning for at imødekomme barnets særlige behov for støtte, og at der er begrundet mistanke om, at det ikke er muligt at imødekomme barnets behov eller løse problemerne med støtte i hjemmet.

Socialfaglig undersøgelse, samtale med barnet og handleplan

Før en kommune beslutter at anbringe et barn uden for hjemmet, skal kommunen som udgangspunkt holde en samtale med barnet og udarbejde en socialfaglig undersøgelse, der afdækker barnets forhold, f.eks. familie- og sundhedsforhold. Kommunen skal på baggrund af den socialfaglige undersøgelse vurdere, hvilken støtteforanstaltning

der skal iværksættes overfor barnet. Dette kan være en anbringelse uden for hjemmet.

Kommunen skal ligeledes forud for en beslutning om at anbringe et barn uden for hjemmet og med udgangspunkt i resultaterne af den socialfaglige undersøgelse, udarbejde en handleplan, der bl.a. angiver formålet med anbringelsen.

Kommunalbestyrelsen skal forud for en beslutning om anbringelse uden for hjemmet også indhente et skriftligt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og fra barnet, hvis barnet er fyldt 15 år. Kommunen har i den forbindelse pligt til at vejlede forældremyndighedsindehaveren og barnet grundigt om konsekvenserne, før samtykket afgives.

Anbringelse uden samtykke/tvangsanbringelse

Hvis forældremyndighedsindehaveren - eller barnet over 15 år - ikke er enig med kommunen i, at det vil være bedst for barnet at blive anbragt uden for hjemmet, og de ikke vil give samtykke til anbringelsen, kan kommunalbestyrelsen efter børnestøttelovens § 28 træffe afgørelse om, at barnet skal anbringes uden for hjemmet uden samtykke, en såkaldt tvangsanbringelse.

Det er en betingelse for, at kommunen kan tvangsanbringe et barn, at der er en åbenbar risiko for, at barnets trivsel, sundhed eller udvikling lider alvorlig skade ved at forblive i hjemmet. Dette kan eksempelvis skyldes forældrenes manglende omsorg, vold, vanrøgt eller svigt. Det kan ligeledes skyldes misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder og adfærds- og tilpasningsproblemer hos barnet eller i barnets nærmiljø. Det er derudover en betingelse, at der er en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets fortsatte ophold i hjemmet.

Socialfaglig undersøgelse, samtale med barnet og handleplan

Før kommunen kan træffe afgørelse om tvangsanbringelse, skal kommunen ligesom ved en frivillig anbringelse, have afholdt en samtale med barnet, udarbejdet en socialfaglig undersøgelse og udfærdiget en handleplan.

Når et tidligere meddelt samtykke trækkes tilbage

Hvis et barn er frivilligt anbragt uden for hjemmet, kan forældremyndighedsindehaveren til enhver tid og uden begrundelse trække samtykket tilbage.

Har et barn over 15 år samtykket til sin anbringelse uden for hjemmet, vil barnet selvstændigt kunne trække sit samtykke tilbage.

Trækkes samtykket tilbage, er anbringelsen ikke længere frivillig. Kommunen skal derfor træffe en ny afgørelse om anbringelsen. Det kan være en beslutning om hjemgivelse, eventuelt i kombination med en beslutning om iværksættelse af en mindre indgribende støtteforanstaltning i hjemmet. Det kan også være en afgørelse om, at anbringelsen skal fortsætte uden samtykke som en tvangsanbringelse, hvis betingelserne herfor er til stede.

Det afgørende er, at kommunen træffer en ny afgørelse om, hvad der skal ske med barnet.

Hvor hurtigt skal kommunen træffe afgørelse?

Børnestøtteloven fastsætter ingen tidsfrister for, hvor hurtigt en kommune skal træffe afgørelse, hverken om tvangsanbringelse eller hvis et tidligere meddelt samtykke trækkes tilbage.

Der er heller ikke fastsat generelle regler for myndighedernes sagsbehandlingstid i sagsbehandlingsloven eller anden lovgivning.

Det følger dog af god forvaltningsskik, at sager i den offentlige forvaltning skal behandles så hurtigt, som det er muligt og forsvarligt.

Hvad der kan anses for en rimelig sagsbehandlingstid, kan ikke besvares generelt. Det beror på en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Ved vurderingen af, om en myndighed har behandlet en sag med den fornødne hurtighed, må der udover den samlede sagsbehandlingstid også tages andre forhold i betragtning. Det kan eksempelvis være sagens karakter, kompleksitet, omfanget af de undersøgelser, som myndigheden skal foretage, og myndighedens sagsbehandlingstid i tilsvarende sager. Det kan også være hensynet til partens behov for og interesse i, at der træffes en hurtig afgørelse.

I en udtalelse fra 2018 lagde ombudsmanden ved sin kritik af den kommunale sagsbehandlingstid i forbindelse med et tilbagetrukket samtykke udtrykkelig vægt på, at en anbringelse uden for hjemmet er en meget indgribende foranstaltning. Ombudsmanden fremhævede i sin kritik af kommunerne også det retssikkerhedsmæssige aspekt, der ligger i, at forældremyndighedsindehaveren – og eventuelt et barn over 15 år – bør have mulighed for at kunne påklage en kommunal afgørelse om tvangsanbringelse til Det Sociale Ankenævn.

En anonymiseret udgave af nævnte udtalelse fra 2018 kan læses på ombudsmandens hjemmeside (www.ombudsmand.gl), ligesom der findes et kortere resume af udtalelsen under denne beretnings afsnit 3.4.

2.4 Myndighedsstrukturen i centraladministrationen

Af retschef Kim Blokbo

Ombudsmanden har haft en årelang uenighed med Naalakkersuisut om myndighedsstrukturen i centraladministrationen.

Uanset, at den grønlandske centraladministration er opdelt i departementer og styrelser m.v., har Naalakkersuisut givet udtryk for, at centraladministration er én fælles myndighed, mens ombudsmanden har givet udtryk for, at departementerne er sideordnede myndigheder, og at det enkelte departement er overordnet departementets eventuelle styrelser.

Forståelsen af myndighedsstrukturen er afgørende for, hvornår ombudsmanden kan behandle en klage fra en borger, idet det følger af § 13 i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut, at ombudsmanden ikke kan behandle en klage over et forhold, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, før den øverste administrative myndighed har truffet afgørelse om forholdet.

I april 2014 begyndte ombudsmanden at behandle klager over afgørelser truffet af en styrelse, uanset at klagerne ikke forinden havde været behandlet af det ansvarlige departement. Dette gjorde ombudsmanden for at give Naalakkersuisut tid til at gennemføre nogle bebudede overvejelser om myndighedsstrukturen.

Den 1. januar 2016 indstillede ombudsmanden denne praksis og begyndte at oversende klager over afgørelser truffet af selvstyrets styrelser til behandling ved det ansvarlige departement i overensstemmelse med ombudsmandens forståelse af centraladministrationens myndighedsstruktur. Samtidig oplyste ombudsmanden i sin beretning for 2016, at ombudsmanden ved beretningsårets udløb endnu ikke havde hørt fra Formandens Departement (herefter departementet) i denne anledning.

I forbindelse med Inatsisartuts behandling af ombudsmandens beretning for 2016 oplyste Formanden for Naalakkersuisut i et svarnotat med henvisning til ombudsmandens kritik af centraladministrationens myndighedsstruktur, at Naalakkersuisut havde valgt at tydeliggøre myndighedsstrukturen ved udstedelse af en bekendtgørelse om forretningsordenen for Naalakkersuisut.

Henvisningen i Formanden for Naalakkersuisuts svarnotat vedrørte selvstyrets bekendtgørelse nr. 18 af 9. november 2017 om forretningsordenen for Naalakkersuisut, der trådte i kraft 10. november 2017. Af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. punktum, fremgår det, at "Naalakkersuisut bistås af en administration, der organiseres som en enhedsforvaltning, hvor hver medarbejder er ansat i selvstyret som helhed."

Forståelsen af denne bestemmelse stod ikke ombudsmanden klart, og ombudsmanden bad på den baggrund departementet om at oplyse, om departementet finder, at det er

i overensstemmelse med legalitetsprincippet, at Naalakkersuisuts myndigheder organiseres som beskrevet.

Departementet svarede blandt andet, at når det blev fundet nødvendigt at bestemme i bekendtgørelsen, at administrationen organiseres som en enhedsforvaltningen, skyldes det et ønske om at sikre størst mulig effektivitet og fleksibilitet f.eks. i forbindelse med de krav, der må forventes som følge af den øgede beskyttelse af persondata og den stedse større digitalisering. Her er det helt centralt, at der kan træffes beslutninger, der gælder for hele administrationen, da det ikke er ethvert departement, der selv skal løse udfordringerne.

Departementet gav videre udtryk for, at fordi Formanden for Naalakkersuisut hele tiden har haft den fornødne myndighed til at ændre organisationen, er bekendtgørelsens § 3, stk. 1, ikke i strid med legalitetsprincippet. Det er i realiteten en videreudvikling af organisationen.

Endelig skrev departementet at bekendtgørelsens § 3, stk. 1, ikke kan stå alene, men må suppleres af mere detaljerede beslutninger om ressortomlægningen, herunder også om oprettelse eller nedlæggelse af administrative enheder m.v. For så vidt angår administrationens nærmere organisering må dette bero på beslutninger, der træffes [fremadrettet]. Derfor kunne departementet ikke give et endeligt svar på ombudsmandens spørgsmål om myndighedsstrukturen, og et svar vil under alle omstændigheder kun kunne være udtryk for et øjebliksbillede.

Ombudsmanden takkede på den baggrund departementet for svarerne og oplyste, at ombudsmanden ikke foretager sig yderligere på det foreliggende grundlag. Ombudsmanden bemærkede samtidig, at dette ikke nødvendigvis betyder, at ombudsmanden kan tilslutte sig samtlige vurderinger, som departementet har givet udtryk for i sine udtalelser. Ombudsmanden fandt imidlertid, at visse spørgsmål i sagen egnede sig bedre til afklaring inden for rammerne af en konkret klagesag.

Ombudsmanden bemærkede i tilslutning hertil, at bestemmelsen i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, om at administrationen organiseres som en enhedsforvaltning, som udgangspunkt må antages at medføre, at der ikke længere er adgang til rekurs mellem administrative enheder, som tidligere var selvstændige myndigheder, der indgik i et over-/underordningsforhold.

Det indebærer, at ombudsmanden vil kunne behandle klager over afgørelser truffet af en styrelse, uden først at forelægge sagen for det ansvarlige departement, idet der ikke længere er en overordnet myndighed at klage til.

Efterfølgende blev der på selvstyrets hjemmeside offentliggjort et myndighedsstrukturdiagram over centraladministrationen. Diagrammet angiver bl.a., at alle styrelser under Naalakkersuisut er "selvstændige enheder under departementet eller Naalakkersuisut".

Ombudsmanden indledte på den baggrund en uformel dialog med departementet om, hvordan diagrammet harmonerer med bekendtgørelsens § 3, stk. 1, om, at administrationen organiseres som en enhedsforvaltning. Denne dialog var ved beretningsårets udgang endnu ikke afsluttet.

2.5 Tilfælde hvor ombudsmanden ikke behandler en klage

Af fuldmægtig Henrik Bach

Ombudsmandens virke er fastlagt i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut (herefter ombudsmandsloven). Ombudsmandens opgaver, retningslinjer for sagsbehandling mv. fremgår af loven.

Af ombudsmandsloven fremgår endvidere, hvilke myndigheder der er underlagt ombudsmandens virksomhed. Udgangspunktet er, at ombudsmandens virksomhed gælder offentlige myndigheder under Grønlands selvstyre og kommunerne.

Endvidere fremgår det af ombudsmandsloven, at ombudsmanden i visse tilfælde kan bestemme, at selskaber mv., som ved lov eller administrativ beslutning inddrages under de regler eller principper, der gælder for den offentlige forvaltning, skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Når ombudsmanden modtager en klage, bliver klagen nøje gennemgået.

Langt størstedelen af de indkomne henvendelser er klager over myndigheder, som falder under ombudsmandens kompetence. Ombudsmanden modtager imidlertid også klager over myndigheder og private, hvor ombudsmanden af forskellige årsager ikke kan behandle klagen.

Når ombudsmanden modtager en klage undersøges det derfor først, om den myndighed eller virksomhed, der klages over, falder ind under ombudsmandens kompetence. Hvis myndigheden eller virksomheden, der klages over, falder uden for ombudsmandens virksomhed, er der ikke grundlag for at iværksætte en nærmere undersøgelse af klagens indhold.

Når ombudsmanden modtager en klage, som ombudsmanden ikke kan behandle, skriver ombudsmanden til klageren og oplyser om, hvorfor ombudsmanden ikke kan behandle klagen.

Nedenfor følger en gennemgang af klager over myndigheder og private mv., som ombudsmanden af forskellige årsager ikke kan behandle.

Klager over statens forvaltning i Grønland

Det fremgår af ombudsmandslovens § 7, stk. 1, 1. pkt., at ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning under Grønlands selvstyre og kommunerne.

Det fremgår i overensstemmelse hermed af bemærkningerne til ombudsmandslovens § 7, at statens forvaltning i Grønland ikke er undergivet Ombudsmanden for Inatsisartuts kompetence, men er omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence. Ombudsmanden kan derfor ikke behandle klager over myndigheder, som ikke hører under Grønlands selvstyre og kommunerne.

Klager over Inatsisartut

Det følger ligeledes af ombudsmandslovens § 7, at ombudsmanden ikke har kompetence i forhold til Inatsisartut og dets udvalg.

Ombudsmanden kan som følge af sin uafhængighed af Inatsisartut ikke tage stilling til den virksomhed, som Inatsisartut udfører, hvorfor de stående udvalg under Inatsisartut eller adhoc udvalg nedsat af Inatsisartut falder uden for ombudsmandens virksomhed. Administrationen i Inatsisartut falder tilsvarende uden for ombudsmandens virksomhed.

Klager over private erhvervsdrivende

Private erhvervsdrivende vil som udgangspunkt ikke være omfattet af ombudsmandens kompetence, da disse ikke er en del af den offentlige forvaltning under Grønlands selvstyre og kommunerne.

Ombudsmanden vil derfor almindeligvis være afskåret fra at behandle en klage over private erhvervsdrivende. Ombudsmanden forsøger i stedet at hjælpe borgeren videre ved at henvise til en klageinstans eller eventuel tilsynsmyndighed, som kan behandle en klage over en privat erhvervsdrivende.

Ombudsmanden kan i medfør af § 7, stk. 3, i ombudsmandsloven bestemme, at selskaber mv., som ved lov eller administrativ beslutning inddrages under de regler eller principper, der gælder for den offentlige forvaltning, skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Som et nyere eksempel kan det nævnes, at ombudsmanden den 17. februar 2017 har besluttet, at Greenland Business A/S skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed på områder, hvor selskabet varetager opgaver efter erhvervsfremmeloven. Baggrunden herfor er nærmere beskrevet i ombudsmandens beretning for 2017, afsnit 1.3.

I visse tilfælde kan ombudsmanden behandle klager over selvstyre- og kommunalt eje-

de virksomheder. En nærmere gennemgang af ombudsmandens kompetence over for selvstyre- og kommunalt ejede virksomheder fremgår af ombudsmandens beretning for 2016, afsnit 3.2.

Endvidere har ombudsmanden mulighed for at gennemføre inspektioner på visse private institutioner. Med ændringen af ombudsmandsloven i 2017 fik ombudsmanden udvidet sin virksomhed til også at omfatte børns forhold på private institutioner, som varetager opgaver i forhold til børn. Inspektioner gennemføres normalt som led i ombudsmandens generelle virksomhed og ikke på baggrund af en konkret klage.

Klager over fagforeninger

Ombudsmanden modtager også henvendelser fra borgere, der er utilfredse med deres faglige organisation. Det kan være klager over manglende besvarelse af medlemmernes henvendelser eller konkrete tilkendegivelser fra den faglige organisation mv.

Ombudsmanden kan ikke behandle en klage over en faglig organisation, da en faglig organisation ikke er en del af den offentlige forvaltning.

Ønsker om erstatning

Ombudsmanden modtager endvidere henvendelser fra borgere, der giver udtryk for, at de ønsker at få en erstatning fra en offentlig myndighed.

Ombudsmanden tager efter fast praksis ikke stilling til, om en myndighed er erstatningspligtig over for en borger. Sådanne henvendelser henviser ombudsmanden til afklaring ved domstolene.

3.1 Ikke kritik i sag om vandkraft (2018-1)

Et privat selskab klagede den 12. marts 2018 til ombudsmanden over det daværende Departement for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energis (herefter departementet) behandling af selskabets ansøgning om tilladelse til gennemførelse af forundersøgelse af vandkraftpotentiale ved Nanortalik.

Det private selskab modtog den 21. december 2017 afslag på selskabets ansøgning med den begrundelse, at det ansøgte område allerede var reserveret til Nukissiorfiit.

Selskabet gjorde gældende, at sagen ikke var blevet behandlet i overensstemmelse med ligebehandlingsprincipperne, og at departementet efter indgivelsen af selskabets ansøgning skulle have taget særlige hensyn til Nukissiorfiit. Selskabet var derudover af den opfattelse, at selskabet havde søgt om tilladelse til det pågældende område før Nukissiorfiit, og at Nukissiorfiit på et tidligere tidspunkt havde oplyst, at Nukissiorfiit ikke havde interesse i det pågældende område.

Ombudsmanden fandt, at departementet ikke havde handlet i strid med gældende retsregler eller retsgrundsætninger.

Ombudsmanden lagde vægt på, at Grønlands selvstyre har eneret til forundersøgelse af vandkraftpotentiale til produktion af energi, og at Grønlands selvstyre udnytter denne eneret gennem bl.a. det selvstyrejede selskab Nukissiorfiit. Ombudsmanden fandt på denne baggrund, at selskabet og Nukissiorfiit ikke var "lige" efter loven.

Ombudsmanden fandt derudover, at spørgsmålet om, hvem der først søgte om tilladelse til gennemførelse af forundersøgelse ikke var afgørende i denne sag. Ombudsmanden lagde vægt på, at Naalakkersuisut har en skønsmæssig hjemmel til at meddele eller helt at undlade at meddele tilladelse til gennemførelse af forundersøgelse. Ombudsmanden fandt således ikke, at uenighederne mellem selskabet og departementet om sagens faktiske omstændigheder, var afgørende i sagen.

Samlet set fandt ombudsmanden ikke, at der var udsigt til, at ombudsmanden ved at fortsætte undersøgelsen, i væsentligere omfang ville kunne kritisere departementet.

(Svar til klager af 12. oktober 2018, j.nr. 2018-802-0010)

3.2 Kommune begik væsentlige sagsbehandlingsfejl i sag om advarsel til kommunal medarbejder (2018-2)

En kommune modtog en række klager over forholdene på en skole. Derfor afholdt kommunen i efteråret 2015 samtaler med skolens medarbejdere. Medarbejderne fortalte bl.a., at der var samarbejdsproblemer mellem skolens inspektør og viceinspektør. Kommunen afholdt derfor en tjenstlig samtale med viceskoleinspektøren i december 2015.

Kommunen sendte herefter viceskoleinspektøren et partshøringsbrev. Brevet indeholdt ikke en beskrivelse af konkrete episoder, men var vedlagt et bilag, der gengav skolens medarbejders udtalelser på både dansk og grønlandsk. Viceskoleinspektørens advokat gjorde kommunen opmærksom på, at udtalelserne efter advokatens opfattelse var uklare. Kommunen udarbejdede herefter en supplerende høringskrivelse, der uddybede kommunens forståelse af sagen, men som ikke indeholdt oplysninger om sagens faktiske omstændigheder.

I april 2016 meddelte kommunen viceskoleinspektøren en advarsel. Viceskoleinspektørens advokat klagede herefter til ombudsmanden.

Ombudsmanden udtalte, at kommunen havde begået væsentlige sagsbehandlingsfejl ved behandlingen af sagen. Det fandt ombudsmanden kritisabelt.

Ombudsmanden fandt for det første, at partshøringen i sagen ikke var tilstrækkelig. Ombudsmanden lagde vægt på, at bilaget til det første partshøringsbrev var uklart udformet, bl.a. fordi bilaget i et væsentligt omfang indeholdt sætninger, der efter ombudsmandens opfattelse var decideret uforståelige. Dette betød, at viceskoleinspektøren ikke havde haft en rimelig mulighed for at forholde sig til sagens faktiske omstændigheder.

For det andet fandt ombudsmanden, at advarslen ikke var ledsaget af en korrekt begrundelse. Ombudsmanden lagde bl.a. vægt på, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad havde forholdt sig til de svar på partshøringsbrevene, som kommunen havde modtaget.

Under sagens behandling skiftede viceskoleinspektøren stilling fra viceskoleinspektør til lærer på samme skole. Kommunen gjorde på denne baggrund gældende overfor ombudsmanden, at kommunen var afskåret fra at genoptage sagen.

Ombudsmanden var ikke enig med kommunen og henviste til, at det er almindeligt antaget i den juridiske litteratur, at en forvaltningsretlig sag som udgangspunkt kan genoptages, hvis der er grund til at formode, at en afgørelse kan omgøres. Ombudsmanden anførte endvidere, at der gælder en uskreven retsgrundsætning om, at en myndighed som udgangspunkt har pligt til at omgøre en ugyldig forvaltningsafgørelse.

Endeligt henviste ombudsmanden til, at det er almindeligt antaget, at tilsidesættelse af reglerne om partshøring eller begrundelse kan medføre ugyldighed.

Ombudsmanden henstillede derfor, at sagen blev genoptaget.

(Udtalelse af 24. september 2018, j.nr. 2016-321-0010)

3.3 Uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandlingstid i sag om hjælp til barn med handicap (2018-3)

En kvinde ansøgte i september 2013 Qaasuitsup Kommunia om en støtteperson til sin datter. Hun oplyste i den forbindelse bl.a., at hendes datter var født for tidligt og havde haft en hjerneblødning.

I februar 2017 klagede kvinden til ombudsmanden over Qaasuitsup Kommunias sagsbehandlingstid.

K Kommune – der overtog sagen efter delingen af Qaasuitsup Kommunia den 1. januar 2018 – oplyste i forbindelse med ombudsmandens undersøgelse, at sagsbehandlingstiden efter kommunens opfattelse havde været meget lang og ikke i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Dette skyldtes ifølge kommunen manglende medarbejdere på handicapområdet.

Ombudsmanden var enig med K Kommune i, at sagsbehandlingstiden i denne sag ikke var tilfredsstillende. Efter ombudsmandens opfattelse var der tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandlingstid – uanset om der havde manglet medarbejdere på området.

Ombudsmanden lagde bl.a. vægt på, at der gik mere end 3 år fra ansøgningstidspunktet til Qaasuitsup Kommunia havde taget stilling til ansøgningen og hjælpen blev iværksat – og omkring 4 år før kommunen traf afgørelse om, at hjælpen kunne ydes efter reglerne om hjælp til personer med handicap.

Ombudsmanden bad K Kommune overveje, hvordan en så lang sagsbehandlingstid kunne undgås fremadrettet.

Ombudsmanden fandt det endvidere meget beklageligt, at K Kommune undlod at fremsende en række af sagens akter – som Qaasuitsup Kommunia tidligere havde sendt til Det Sociale Ankenævn – til ombudsmandsembedet, da ombudsmanden anmodede herom i forbindelse med behandlingen af sagen.

Da der efter ombudsmandens opfattelse var begået fejl og forsømmelser af større betydning i sagen, underrettede ombudsmanden Lovudvalget i Inatsisartut og kommunalbestyrelsen i K Kommune i henhold til § 23 i inatsisartutlov nr. 8 af 3. december 2009 om Ombudsmanden for Inatsisartut. Klagen blev indgivet, inden den nye ombudsmandslov (inatsisartutlov nr. 7. af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut) trådte i kraft den 1. juli 2017, og blev derfor behandlet efter den gamle ombudsmandslov fra 2009.

(Udtalelse af 10. december 2018, j.nr. 2017-104-0047)

3.4 Kritisabel sagsbehandlingstid i sag om tilbagekaldelse af samtykke til anbringelse uden for hjemmet (2018-4)

I slutningen af 2011 anbragte K1 Kommune et barn på 13 år uden for hjemmet med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. Forældremyndighedsindehaveren trak efterfølgende i maj og juni 2012 sit samtykke til anbringelsen tilbage, og anmodede om, at barnet blev hjemgivet.

I marts 2013 flyttede forældremyndighedsindehaveren, og sagen blev sendt til K2 Kommune, der overtog sagsbehandlingen. K2 Kommune nåede dog ikke at træffe afgørelse, før forældremyndighedsindehaveren i oktober 2014 flyttede til K3 Kommune.

Forældremyndighedsindehaveren klagede i marts 2015 til ombudsmanden over, at anbringelsen havde været ulovlig, siden hun i 2012 trak sit samtykke tilbage, idet der ikke siden da var truffet afgørelse om anbringelse uden samtykke.

I juli 2016 – 2 måneder før barnet fyldte 18 år – traf K3 Kommune afgørelse om, at barnet ikke kunne hjemgives, men at hun skulle være anbragt uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

Ombudsmanden fandt det kritisabelt, at K1 Kommune ikke var i besiddelse af fyldestgørende skriftlig dokumentation for sagens forløb. Ombudsmanden fandt det dog positivt, at K1 Kommune oplyste ombudsmanden om, at forvaltningen var i gang med at forbedre og optimere kommunens sagsgange ved udarbejdelse af retningslinjer og procedurer for sagsbehandlingen for at forebygge lignende mangler i sagsbehandlingen fremadrettet.

Ombudsmanden konstaterede, at det som følge af den mangelfulde sagsdokumentation bl.a. var uklart, hvad der var foregået i sommeren 2012 efter at forældremyndighedsindehaveren trak sit samtykke tilbage. K1 Kommune oplyste, at barnet var blevet hjemgivet, mens forældremyndighedsindehaveren oplyste, at der ikke var tale om en hjemgivelse, men om et længerevarende sommerferieophold i hjemmet.

Ombudsmanden kunne dog ikke lægge til grund, at K1 Kommune i løbet af sommeren 2012 traf en afgørelse, hvori kommunen tog stilling til, at forældremyndighedsindehaveren havde trukket sit samtykke til anbringelsen tilbage.

Det var ombudsmandens vurdering, at K1 Kommunes mangelfulde sagsdokumentation måtte antages at have haft betydning for de to efterfølgende kommuners mulighed for at danne sig et overblik over sagen og dermed også for disse kommuners sagsbehandlingstid.

I forbindelse med sagens behandling ved ombudsmanden oplyste K3 Kommune, at det var "dybt beklageligt", at kommunen ikke havde behandlet forældremyndighedsindehaverens tilbagetrækning af samtykke til anbringelse uden for hjemmet. Ombudsmanden var enig med K3 Kommune i, at sagsbehandlingstiden ikke var tilfredsstillende.

Der gik således samlet set mere end 4 år fra forældremyndighedsindehaveren trak sit samtykke tilbage, til K3 Kommune traf afgørelse i sagen.

Ombudsmanden konkluderede, at både K1 Kommunes, K2 Kommunes og K3 Kommunes sagsbehandlingstid var kritisabel. Ved vurderingen af sagsbehandlingstiden lagde ombudsmanden bl.a. vægt på den tid, som kommunerne hver især havde sagen under behandling. Ombudsmanden lagde også vægt på, at en anbringelse uden for hjemmet, uden forældremyndighedsindehaverens samtykke, er en meget indgribende foranstaltning.

Ombudsmanden bemærkede herudover bl.a., at K2 Kommune indkaldte forældremyndighedsindehaveren til flere møder for at få den pågældende til at samarbejde, men at det var uklart, hvorvidt K2 Kommune havde foretaget nogen væsentlige sagsskridt som følge af, at forældremyndighedsindehaveren havde trukket sit samtykke tilbage.

Ombudsmanden udtrykte dog forståelse for, at kommunerne ud fra deres kontakt med forældremyndighedsindehaveren under sagens behandling, kunne have været i tvivl om, hvad forældremyndighedsindehaveren ønskede, at kommunerne skulle gøre.

Ombudsmanden påpegede endelig, at den lange sagsbehandlingstid bl.a. betød, at forældremyndighedsindehaveren havde været afskåret fra at klage over anbringelsen til Det Sociale Ankenævn, hvilket efter ombudsmandens opfattelse var en afgørende svækkelse af forældremyndighedsindehaverens retssikkerhed.

(Udtalelse af 21. december 2018, j.nr. 2015-907-0014)

4.1 Surrogatanbringelse af unge efter retsplejeloven

Den 30. april 2015 afgav ombudsmanden en udtalelse på baggrund af en undersøgelse af en kommunes håndtering af en sag om tilbageholdelse af en mindreårig i surrogat efter retsplejeloven.

Kommunen fremfandt ikke en surrogatplads til den mindreårige, som derfor var tilbageholdt i anstalt i over 20 dage, hvor den pågældende tog sit eget liv.

På grund af en helt utilstrækkelig sagsbehandling ved kommunen fandt ombudsmanden med henvisning til blandt andet Børnekonventionen kommunens håndtering af sagen yderst kritisabel.

I fortsættelse heraf deltog ombudsmanden den 18. juni 2015 i et fællesmøde med det daværende Departement for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender (herefter departementet), Kriminalforsorgen i Grønland og Politimesteren i Grønland.

Der blev på mødet skabt en fælles forståelse for problemstillingen og behovet for bedre og mere præcis vejledning, og det blev aftalt, at departementet ville påbegynde arbejdet med udarbejdelse af en vejledning til brug i kommunerne ved surrogatanbringelsessager.

På den baggrund blev sagen omtalt i ombudsmandens beretning for 2015, 2016 og 2017.

Den 30. oktober 2018 modtog ombudsmanden departementets vejledning om surrogatanbringelse af mindreårige efter retsplejeloven.

Ombudsmanden takkede den 8. november 2018 for den fremsendte vejledning, som ombudsmanden tog til efterretning.

Ombudsmanden anså herefter sagen for afsluttet.

(J.nr. 2015-905-0025)

4.2 Når forvaltningen behandler sagen igen

En borger havde af flere omgange søgt om aktindsigt i sit barns socialsag hos selvstyrets Centrale Rådgivningsenhed og en kommune. Borgeren kunne dog ikke få aktindsigt i alt det materiale, som den pågældende ønskede, og borgeren klagede derfor til ombudsmanden.

Ombudsmanden kontaktede Den Centrale Rådgivningsenhed, der oplyste, at klager over rådgivningsenheden kunne indgives til det daværende Departement for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen (herefter departementet).

Ombudsmanden oversendte derfor klagen til departementet med henvisning til, at det fremgår af inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut, at ombudsmanden ikke kan behandle klager over forhold, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, før den øverste administrative myndighed har truffet afgørelse.

Departementet meddelte efterfølgende borgeren, at borgeren efter departementets opfattelse ikke havde ret til aktindsigt efter reglerne i sagsbehandlingsloven – men at borgeren kunne få aktindsigt efter reglerne i offentlighedsloven.

Ombudsmanden stillede endvidere en række spørgsmål til kommunen om håndteringen af borgerens anmodninger om aktindsigt.

Kommunen svarede ombudsmanden, at sagen tidligere var blevet fejlagtigt behandlet af kommunen – og at det nu var kommunens opfattelse, at borgeren rettelig skulle have aktindsigt i det ønskede materiale.

Som udgangspunkt vil ombudsmanden stoppe behandlingen af en klage, hvis en myndighed giver borgeren medhold, efter at der er klaget til ombudsmanden. Ombudsmanden foretog sig derfor heller ikke yderligere i forhold til kommunens behandling af aktindsigtssagen.

(J.nr. 2017-102-0011 og 2017-102-0012)

4.3 Når parterne er uenige om sagens faktum

Ombudsmanden behandler klager over alle dele af den offentlige forvaltning under Grønlands selvstyre og kommunerne. Som led i sin behandling kan ombudsmanden undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert andet tjenestested, der hører under ombudsmandens virksomhed.

Ombudsmanden undersøger, om myndigheder eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelse ved udførelsen af deres opgaver. Ombudsmanden kan blandt andet undersøge, om myndighederne har handlet i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

I 2016 igangsatte ombudsmanden på den baggrund en undersøgelse efter at have modtaget en klage fra et forældrepar. Parret oplyste, at de havde følt sig presset af kommunens medarbejdere til at give samtykke til anbringelse af deres barn uden for hjemmet. Parret oplyste, at kommunens medarbejdere havde sagt, at forældrene ikke ville kunne se deres barn under anbringelsen, hvis forældrene ikke gav deres samtykke til anbringelsen.

Efter adskillige henvendelser oplyste kommunen til ombudsmanden, at kommunens medarbejdere ikke havde udtrykt sig som oplyst af forældreparret. Kommunen beklagede samtidig, hvis forældreparret fejlagtigt havde fået dette indtryk.

Ombudsmanden afsluttede herefter undersøgelsen med henvisning til, at ombudsmanden ikke havde tilstrækkeligt grundlag for at kunne vurdere sagens faktiske omstændigheder på grund af divergerende opfattelser hos sagens parter af faktum i sagen.

Sagsbehandlingen hos ombudsmanden foregår som altovervejende hovedregel på skriftligt grundlag. Ombudsmanden har normalt ikke mulighed for at afhøre vidner, og en endelig afklaring af en sådan sag vil således ikke kunne ske inden for rammerne af en ombudsmandsundersøgelse.

(J.nr. 2016-907-0018)

4.4 Ikke krav på tjenestemandspension ved ansættelse på tjenestemandslignende vilkår

En borger klagede i 2017 til ombudsmanden over en afgørelse, som vedkommende havde fået fra det daværende Departement for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke (herefter departementet) om afslag på tjenestemandspension. Borgeren havde i en periode på 12 år i perioden 1992-2004 været ansat på tjenestemandslignende vilkår og mente at have ret til tjenestemandspension. Borgeren understøttede bl.a. dette med, at pågældende havde modtaget flere breve fra ansatte i departementet, der bekræftede pågældendes ret til tjenestemandspension.

På baggrund af klagen anmodede ombudsmanden departementet om sagens akter. Efter adskillige rykkere modtog ombudsmanden akterne i februar 2018.

Efter at have gennemgået sagens akter fandt ombudsmanden ikke, at der var udsigt til, at ombudsmanden ved en nærmere undersøgelse af sagen i afgørende grad ville kunne kritisere departementets afgørelse om, at borgeren ikke var berettiget til tjenestemandspension i den angivne periode på 12 år eller til anden arbejdsgiver betalt pensionsopsparing grundet ansættelse på tjenestemandslignende vilkår.

Ombudsmanden lagde vægt på, at ansættelse på tjenestemandslignende vilkår på daværende tidspunkt ikke berettigede til oppebæring af arbejdsgiverbetalt pension.

Ombudsmanden fandt ikke, at departementets breve gennem årene ændrede afgørelsen på dette forhold, dels fordi brevene ikke skaber en direkte adkomst til pension, dels fordi der i brevene var uklarheder om en eventuel pensionsdækning.

Ombudsmanden tog ikke stilling til spørgsmålet om, hvorvidt borgeren ved de mange breve fra departementet var blevet bibragt en anden opfattelse af pågældendes pensionsdækning på en sådan måde, at departementet eller borgerens tidligere arbejdsgiver kunne ifalde erstatningspligt herfor.

Ombudsmanden henviste i stedet borgeren til at få dette spørgsmål prøvet ved domstolene.

(J.nr. 2017-311-0042)

I september rejste et inspektionshold fra ombudsmanden til Qaqortoq for at besøge døgninstitutionen Ivaaraq.

MEDDELELSER EFTER OMBUDSMANDSLOVENS § 11

Efter § 11 i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut skal jeg give Inatsisartut og Naalakkersuisut meddelelse, hvis jeg bliver opmærksom på mangler ved gældende love vedtaget af Inatsisartut, gældende landstingslove, landstingsforordninger eller administrative bestemmelser. Tilsvarende skal jeg give kommunalbestyrelsen meddelelse med hensyn til mangler ved kommunale bestemmelser.

Efter denne bestemmelse gav jeg følgende meddelelser til Lovudvalget i Inatsisartut og Naalakkersuisut:

Forretningsorden for Naalakkersuisut

Den 23. oktober 2018 gav jeg meddelelse til Lovudvalget i Inatsisartut og Naalakkersuisut om, at § 1, stk. 1, i selvstyrets bekendtgørelse nr. 18 af 9. november 2017 om forretningsorden for Naalakkersuisut ikke er forståelig på grønlandsk.

Den grønlandske version af § 1, stk. 1, lyder således:

”Pisinnaatitaaffiit, Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaat malillugu suliassa-qartitaapput, imaluunniit naalakkersuisunut ilaasortaq aalajangersimasoq inatsisartut inatsisaatigut, landstingip inatsisaatigut imaluunniit inatsisartut peq-qussutaatigut suliassaqartitaavoq, Naalakkersuisut Namminersorlutik Oqartus-sat inatsisinik atuutsitsineranni oqartussaaffimmik suliassaqartitaasutut isigi-neqarput.”

Den danske version af § 1, stk. 1, lyder således:

”Beføjelser, som efter en Inatsisartutlov er tillagt Naalakkersuisut, eller som ved en Inatsisartutlov, landstingslov eller en landstingsforordning er tillagt et bestemt medlem af landsstyret, anses som tillagt Naalakkersuisut som Selvstyrets udøvende myndighed.”

Jeg tilkendegav i min meddelelse, at den grønlandske version af bestemmelsen med den nuværende formulering ikke giver mening.

Jeg oplyste samtidig, at jeg med meddelelsen ikke havde taget stilling til oversættelsen af den resterende del af bekendtgørelsesteksten.

Magtanvendelsesloven

Den 21. december 2018 gav jeg meddelelse til Lovudvalget i Inatsisartut og Naalakkersuisut om en uoverensstemmelse mellem den grønlandske og danske version af § 20, stk. 1, og § 31, stk. 4, i inatsisartutlov nr. 1 af 21. november 2013 om magtanvendelse inden for det sociale område med senere ændringer (herefter magtanvendelsesloven).

1. Den grønlandske version af magtanvendelseslovens § 20, stk. 1, lyder således:

"Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isuman-naallisakkani § 5 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuinermi, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata paasissutissat tuliuttut nalunaaruteqarnermut immersugassamut siunertamut tamatumunnga suliarineqartumut nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsus-savai: [...]"

Den danske version af magtanvendelseslovens § 20, stk. 1, lyder således:

"Ved fysisk magtanvendelse efter § 5, herunder nødværge og nødret efter kriminallovens kapitel 2, på døgninstitutioner herunder sikrede døgninstitutioner, skal døgninstitutionens leder eller dennes stedfortræder inden for 24 timer registrere følgende oplysninger på et indberetningsskema udarbejdet til dette formål: [...]" [min understregning]

I den grønlandske version af bestemmelsen er formuleringen "herunder nødværge og nødret efter kriminallovens kapitel 2" således udeladt.

2. Den grønlandske version af magtanvendelseslovens § 31, stk. 4, lyder således:

"Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorumi pisortap, imaluunniit suli-sup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaas-sutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat [...]"

Den danske version af magtanvendelseslovens § 31, stk. 4, lyder således:

"Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at lederen af et bo- eller dag-tilbud eller den ansatte, deraf lederen bemyndiges dertil kan anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når [...]" [min understregning]

I den grønlandske version af bestemmelsen er formuleringerne "ved yderdøre" og "i en afgrænset periode" dermed udeladt.

Alderdomshjemmet i Qaanaaq fik i april besøg af et inspektionshold fra ombudsmanden.

Generelt om inspektioner

Formålet med ombudsmandens inspektioner er at undersøge, om de enkelte institutioner tager sig godt af beboerne og overholder de regler, der gælder for den enkelte institution. Under inspektionerne kigges der også på lokalerne, og inspektionsholdet taler med både ledelse, medarbejdere, beboere og disses pårørende.

Institutionerne bliver normalt varslet skriftligt i god tid forud for en inspektion, men ombudsmanden kan også gennemføre uanmeldte inspektioner.

Efter inspektionen udarbejdes der en rapport. Heri beskrives hvilke problemstillinger inspektionsholdet blev opmærksom på under besøgene. Endvidere fremgår anbefalinger til den enkelte institution af inspektionsrapporten.

Derudover kan en inspektion give anledning til, at ombudsmanden henvender sig til selvstyrets myndigheder eller til en kommunalbestyrelse.

Oversigt over inspektioner i 2018

Nedenfor følger en oversigt over årets inspektioner, efterfulgt af en kort omtale af hver inspektion. Inspektionsrapporterne kan læses i deres helhed på embedets hjemmeside www.ombudsmand.gl.

Dato	Institution	Institutionstype	Børneret-tighedsin-stitutionen MIO deltog	Antal sam-taler med beboere	Antal sam-taler med medarbej-dere	Antal sam-taler med pårørende
6. marts 2018	PITU - Afdeling i Nuuk	Selvejende døgninstitution for børn og unge	Ja	3	7	0
5. april 2018	PITU - Afdeling i Tasiilaq	Selvejende døgninstitution for børn og unge	Ja	3	3	0
26. april 2018	Alderdoms-hjemmet i Qaanaaq	Alderdoms-hjem	Nej	5	5	0
25.-27. september 2018	Meeqqat Angerlar-simaffiat Ivaaraq	Handicap-institution	Nej	0	17	1

Den selvejende døgninstitution PITU

Den 6. marts og 5. april 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en inspektion af den selvejende institution PITU's afdelinger i henholdsvis Nuuk og Tasiilaq. Inspektionen var embedets første inspektion af en privat døgninstitution.¹

Inspektionsholdet fik overordnet et positivt indtryk af PITU som en institution, hvor der er fokus på at skabe trygge og hjemlige rammer for beboerne. Enkelte forhold gav imidlertid anledning til bemærkninger.

Fælles for de to afdelinger i Nuuk og Tasiilaq fandt inspektionsholdet, at det ikke var i overensstemmelse med døgninstitutionsbekendtgørelsen, at institutionerne ikke var indrettet således, at hvert barn havde eget værelse.

Endvidere kunne det konstateres, at PITU ikke havde modtaget reviderede handleplaner for seks af beboerne på afdelingen i Nuuk og for alle 4 beboere i Tasiilaq. De ansvarlige kommuner blev gjort opmærksomme herpå.

Særligt for PITU's afdeling i Nuuk

Det blev bl.a. konstateret, at der var medicin, der ikke blev opbevaret i et aflåst medicinskab, at medarbejderne ikke havde fået udleveret en kopi af magtanvendelsesloven, og at beboere og pårørende ikke blev orienteret om magtanvendelsesloven.

Det blev derudover anbefalet i inspektionsrapporten, at PITU løbende sørger for at være i besiddelse af opdaterede kontaktoplysninger på beboernes forældre.

Kort efter inspektionen i Nuuk skrev PITU, at institutionen havde taget de anførte forhold til sig. PITU skrev bl.a., at institutionen fremover opbevarer medicinen i et aflåst skab, at magtanvendelsesloven var blevet udleveret til medarbejderne, ligesom institutionen var gået i gang med at orientere beboere og forældre om reglerne i magtanvendelsesloven. Institutionen oplyste derudover, at PITU var gået i gang med at indhente kontaktoplysninger på samtlige beboeres forældre.

Ombudsmanden anså herefter sagen om inspektionen af PITU's afdeling i Nuuk for afsluttet.

Særligt for PITU's afdeling i Tasiilaq

Det blev i inspektionsrapporten kritiseret, at der i to tilfælde ikke var sket indberetning af magtanvendelse. Det blev henstillet, at PITU sikrer, at magtanvendelse fremover i alle tilfælde bliver indberettet i overensstemmelse med magtanvendelsesloven.

Efter inspektionen skrev PITU, at ledelsen havde gennemgået magtanvendelsesloven med institutionens medarbejdere.

¹ Ved ændring af ombudsmandsloven, som trådte i kraft den 1. juli 2017, fik ombudsmanden mulighed for at undersøge børns forhold på private institutioner mv., som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.

Ombudsmanden anså herefter sagen om inspektionen af PITU's afdeling i Tasiilaq for afsluttet.

Alderdomshjemmet i Qaanaaq

Den 26. april 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en inspektion af Alderdomshjemmet i Qaanaaq. Den 18. september 2018 blev et udkast til en rapport om inspektionen sendt til Alderdomshjemmet og Avannaata Kommunia.

Ombudsmanden modtog kommunens bemærkninger til rapportudkastet den 28. december 2018. Den endelige udgave af rapporten vil derfor først foreligge i 2019.

Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq

Den 1. og 2. maj 2017 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en inspektion af Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, der er en døgninstitution i Qaqortoq for børn, unge og voksne med handicap.

Under inspektionen oplyste flere medarbejdere og pårørende, at personalemangel til tider var et væsentligt problem på institutionen – særligt i weekender og i dagene omkring lønudbetaling, hvor der kunne være medarbejdere, der ikke mødte på arbejde. Som følge heraf manglede medarbejderne nogle gange tid til at hjælpe institutionens beboere med toiletbesøg, bad og aktiviteter.

Ombudsmanden beskrev disse oplysninger som særdeles bekymrende i min rapport om inspektionen.

I september 2018 foretog et inspektionshold fra ombudsmanden et opfølgende besøg på Ivaaraq.

I rapporten fra denne inspektion skrev ombudsmanden, at det nu var mit indtryk, at både problemerne med udeblivelser blandt medarbejderne – og de deraf følgende konsekvenser for beboerne – var klart mindre end under inspektionen i maj 2017. Ombudsmanden betegnede denne forbedring som meget positiv.

BESØG OG REJSER

Inspektion af PITU Nuuk

Den 6. marts 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en varslet inspektion af døgninstitutionen PITU's afdeling i Nuuk.

Inspektion af PITU Tasiilaq

Den 5. april 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en varslet inspektion af døgninstitutionen PITU's afdeling i Tasiilaq.

Informationskampagne i Tasiilaq

Medarbejdere fra ombudsmanden besøgte Tasiilaq den 6. april 2018, Kuummiit den 10. april 2018 og Kulusuk den 17. april 2018. Alle steder var der mulighed for at tale med ombudsmandens medarbejdere.

Inspektion af alderdomshjemmet i Qaanaaq

Den 26. april 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden en varslet inspektion af Alderdomshjemmet i Qaanaaq.

Informationskampagne i Qaanaaq

Medarbejdere fra ombudsmanden besøgte Siorapaluk den 27. april 2018, Qeqertat den 29. april 2018 og Qaanaaq den 1. maj 2018. Alle steder var der mulighed for at tale med ombudsmandens medarbejdere.

Undervisning i Qaanaaq

Den 2. maj 2018 underviste en medarbejder fra ombudsmanden medarbejdere ved Avannaata Kommuniyas forvaltning i Qaanaaq i forvaltningsret.

Undervisning af studerende på Ilisimartusarfik om embedet

Den 3. maj 2018 underviste min retschef studerende på socialrådgiveruddannelsen på Ilisimartusarfik (Grønlands Universitet). Emnet var ombudsmandens opgaver og virke i bred forstand.

Lagtingets Lovudvalg

Den 11. maj 2018 besøgte 6 medlemmer af Færøernes Lagtings Lovudvalg mig. Udvalget havde i forbindelse med en tjenesterejse til Grønland ønsket at høre om mit embede.

Besøg af Inatsisartut

Den 22. maj 2018 besøgte et antal medlemmer af Inatsisartut mig. Det var Hans Enoksen, der som nyvalgt Formand for Inatsisartut havde taget initiativ til besøget.

Møde med to nye borgmestre

Den 23. - 25. maj 2018 mødtes jeg med borgmester Ane Hansen, Kommune Qeqertalik, og borgmester Palle Jeremiassen, Avannaata Kommunia.

Møderne kom i stand på mit initiativ, idet jeg ønskede at skabe de bedste mulige vilkår for et fremtidigt samarbejde mellem de nye kommuner og mit embede. Jeg præsenterede embedet og beskrev de typiske sager og almindeligt forekommende udfordringer, som jeg og mine medarbejdere kan have i forhold til kommunerne. På den baggrund drøftede borgmestrene og jeg centralt forankret samarbejde mellem den enkelte kommune og mit embede, og begge kommuner udpegede en person på direktionsniveau som ombudsmandsembedets faste kontaktperson.

Retten i Grønland

Den 31. maj 2018 mødtes mine medarbejdere med souschefen fra Retten i Grønland samt et antal af rettens sagsbehandlere og kontorpersonale, der som led i en ekskursion havde ønsket at høre lidt om ombudsmandens arbejde og se embedets kontorlokaler i det gamle Herrnhuthus.

Møde med Hans Enoksen

Den 1. juni 2018 aflagde jeg efter invitation fra Hans Enoksen, Formand for Inatsisartut, et besøg på dennes kontor. På mødet gav jeg en generel orientering om embedets virke og foreliggende opgaver.

Tildeling af Nersornaat

Den 22. juni 2018 tildelte Det Grønlandske Selvstyre mig Nersornaat i guld ved en ceremoni i Hans Egedes Hus. Formand for Inatsisartut, Hans Enoksen, forestod medaljeoverrækkelsen.

Nordisk ombudsmandsmøde

Den 22. - 24. august 2018 deltog jeg og min retschef i Nordisk Ombudsmandsmøde i Helsinki. De nordiske ombudsmandsmøder afvikles hvert andet år i de nordiske lande på skift med deltagelse af ombudsmand samt enkelte centrale chefer og sagsbehandlere fra Danmark, Norge, Sverige, Finland, Færøerne og Grønland. På møderne gives en status fra de enkelte ombudsmandsembeder, og efter grundige oplæg fra skiftende ombudsmand diskuteres emner af mere generel, fremadrettet og principiel karakter.

Undervisning i Kommune Qeqertalik og Avannaata Kommunia

Den 18.-20. september 2018 forestod jeg og en af mine fuldmægtige undervisning i forvaltningsret for medarbejdere og ledere ved forvaltningerne i henholdsvis Kommune Qeqertalik og Avannaata Kommunia. Undervisningen kom i stand som følge af mit møde med borgmestrene i de respektive kommuner i maj måned.

Inspektion af Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq

Den 25. - 27. september 2018 gennemførte et inspektionshold fra ombudsmanden med dags varsel en inspektion af døgninstitutionen Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq i Qaqortoq. Inspektionen var en opfølgning på mit embedes inspektion af institutionen i maj 2017.

Undervisning af studerende på Jura, offentlig ret

Den 16. november 2018 underviste min retschef og en af mine fuldmægtige de studerende på den nye uddannelse Jura, offentlig ret på Ilisimatusarfik. Undervisningen tog udgangspunkt i ombudsmandens opgaver og beføjelser, ligesom enkelte nyere sager blev gennemgået.

Undervisning af studerende på Ilisimatusarfik

Den 4. december 2018 underviste en af mine fuldmægtige et hold studerende på samfundsvidenskabelig linje på Ilisimatusarfik om ombudsmandens funktioner og opgaver. Den 6. december 2018 modtog et hold studerende på socialrådgiveruddannelsen tilsvarende undervisning om ombudsmanden.

8

PERSONALE

Jeg ansatte den 1. januar 2018 Kamilla Krogh Jensen i den stilling, som blev ledig i slutningen af oktober 2017. Kamilla Krogh Jensen er juridisk kandidat fra Syddansk Universitet.

Bula Larsen opsagde sin stilling som tolk med udgangen af august måned 2018. Jeg ansatte i stedet tolk Ole Heinrich i stillingen den 1. december 2018.

Embedet havde ved årets udgang følgende medarbejdere:

Retschef Kim Blokbo

Cheftolk Jørgen Hansen

Chefkonsulent Lasse E. Risager

Specialkonsulent Franz Amdi Hansen

Fuldmægtig Henrik Bach

Fuldmægtig Maliina L. Lyberth

Fuldmægtig Kamilla Krogh Jensen

Tolk Ole Heinrich

Sekretær Alice Møller

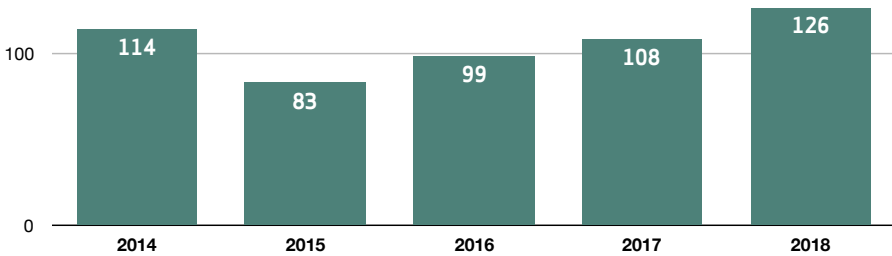
Dette kapitel indeholder hovedtallene for ombudsmandens sagsbehandling i 2018. Til sammenligning fremgår endvidere de sammenlignelige tal fra de fire forudgående beretningsår.

NYE SAGER I 2018

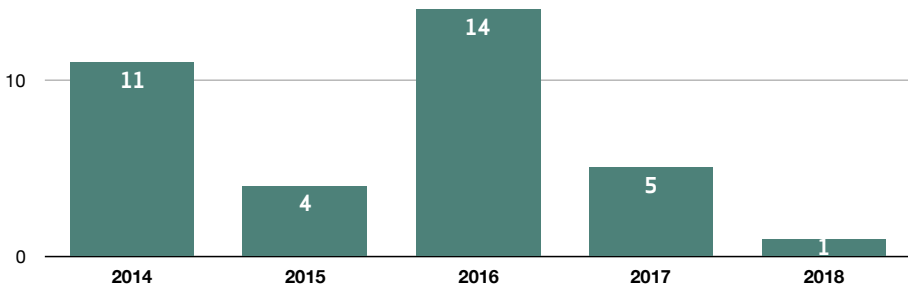
Oprettede klagesager	126
Oprettede egen drift-sager	1
Total	127

Gennemførte inspektioner	4
Vejledninger	176

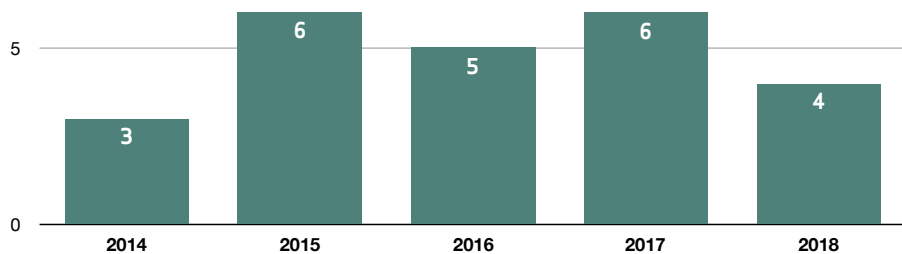
Oprettede klagesager

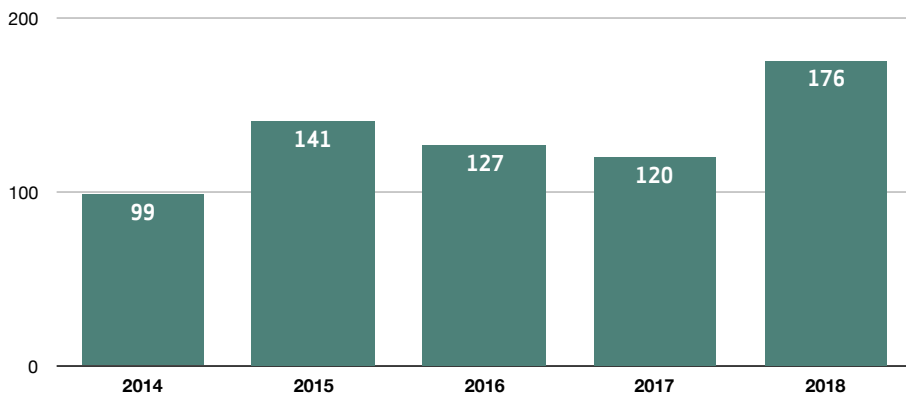
Oprettede egen drift-sager

Gennemførte inspektioner

Vejledninger

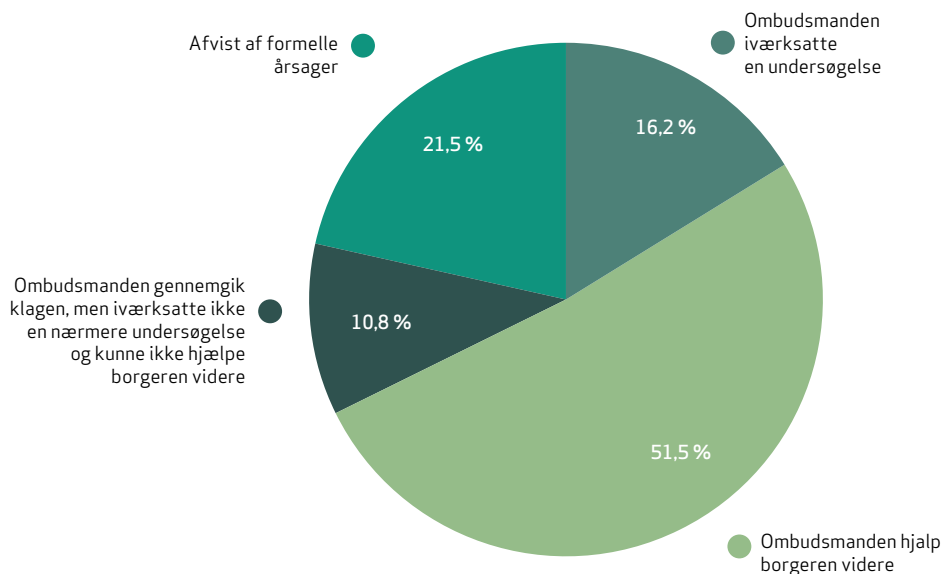

Afsluttede sager i 2018

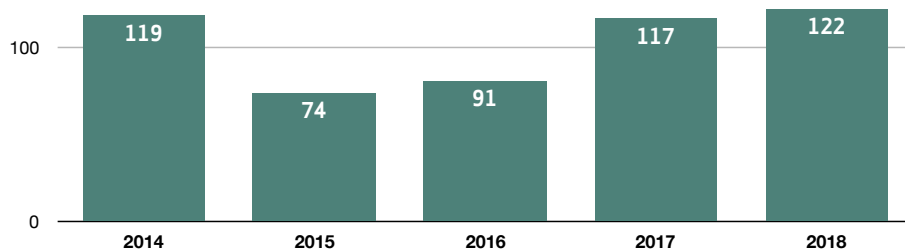
De følgende opgørelser er baseret på de sager, som blev afsluttet i 2018. Opgørelserne vedrører således afsluttede sager, som kan være modtaget i både 2018 og i de forudgående beretningsår.

Sådan endte sagerne

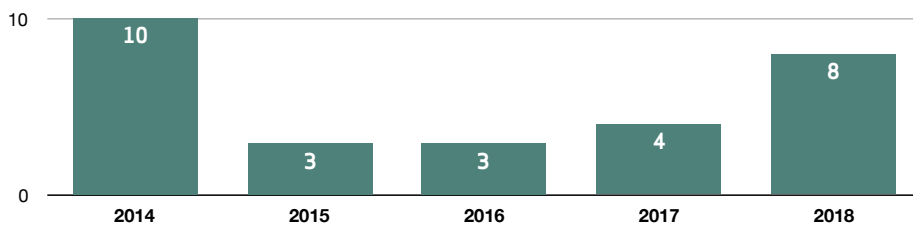
Ombudsmanden iværksatte en undersøgelse	
Kritik, henstillinger mv.	3
Ikke kritik, henstillinger mv., herunder pga. myndighedens genoptagelse	18
Ombudsmanden hjalp borgeren videre	67
Ombudsmanden gennemgik klagen, men iværksatte ikke en nærmere undersøgelse og kunne ikke hjælpe borgeren videre	14
Afvist af formelle årsager	
Klagen var indgivet for sent	4
Andre klagemuligheder var ikke udnyttet, og ombudsmanden kunne ikke hjælpe borgeren videre	3
Klagen angik Inatsisartut, domstolene, rigsmyndigheder eller andre, som ikke er omfattet af ombudsmandens kompetence	8
Klagen blev tilbagekaldt eller klager reagerede ikke på ombudsmandens henvendelser	7
Ombudsmanden erklærede sig inhabil	5
Anonyme klager	1
Afsluttede sager i alt	130
Heraf egen drifts-sager	8

Afsluttede klagesager

Afsluttede egen drift-sager

Hvad dækker betegnelserne over?

Ombudsmanden iværksatte en undersøgelse

Denne kategori omfatter sager, hvor ombudsmanden har foretaget undersøgelser og f.eks. indhentet akter og/eller en udtalelse fra den involverede myndighed.

Ombudsmanden hjalp borgeren videre

Denne kategori omfatter sager, som ombudsmanden har behandlet på en anden måde end ved at iværksætte en undersøgelse. Det er f.eks. sager, som ombudsmanden finder rigtigst i første omgang at oversende til den relevante myndighed til videre behandling. Dette omfatter f.eks. sager der ikke er færdigbehandlet af myndigheden og sager, hvor myndigheden ikke har haft lejlighed til at forholde sig til (alle) klagerens argumenter. Kategorien omfatter også sager med rekursadgang, som stadig kan udnyttes, og hvor ombudsmanden derfor oversender sagen til rekursmyndigheden.

Ombudsmanden gennemgik klagen, men iværksatte ikke en nærmere undersøgelse og kunne ikke hjælpe borgeren videre

Denne kategori omfatter sager, som ikke giver anledning til at iværksætte en undersøgelse eller behandle på anden måde. Det er f.eks. sager, hvori det er klart, at der indgår en bevisvurdering, forvaltningens rent privatretlige virksomhed, bagatelsager, sager med et politisk formål, eller sager, hvor det allerede ud fra klagen kan konstateres, at der ikke er udsigt til kritik.

Nedenstående opgørelse viser, hvem der blev klaget over, og hvordan sagerne endte hos ombudsmanden.

Hvem blev der klaget over ¹	Undersøgelser		Ombudsmanden hjalp borgeren videre	Ombudsmanden gennemgik klagen, men iværksatte ikke en nærmere undersøgelse og kunne ikke hjælpe borgeren videre	Afvist af formelle årsager
	Kritik mv.	Ikke kritik mv.			
En eller flere kommuner ²	3	9	39	9	8
Departementet for Boliger og Infrastruktur			2	1	2
Departementet for Erhverv og Energi		1			
Departementet for Finanser og Nordisk Samarbejde			3		
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug		1	2		3
Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet		2	1		
Departementet for Sundhed		1	1		1
Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke		2			1
Departementet for Udenrigsanliggender			2		
Andre myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens kompetence			1		
Boligklagenævnet			1		
Det Grønlandske Pressenævn			2		
Det Sociale Ankenævn			1	2	
Greenland Business A/S		1			

¹ Tabellerne med hvem der blev klaget over er inddelt efter de departementer, der eksisterede ved årets udgang. Afsluttede sager vedrørende myndigheder, der er flyttet til et andet ressortområde eller nedlagt er placeret under det departement, hvor kompetencen lå ved årets udgang. Det bemærkes at Qaasuitsup Kommunia er medtaget, selvom kommunen pr. 1. januar 2018 blev delt i henholdsvis Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik.

² Der foretages en samlet optælling af alle sager vedrørende de forskellige kommuner. Dette skyldes hensynet til klagers mulighed for at forblive anonym.

Ilisimatusarfik				1	
INI A/S			2		
Kollegieadministrationens Fælleskontor					1
Peqqissaanermik Ilinniarfik			1		
Skattestyrelsen		1	3		2
Socialstyrelsen			2		
Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse			1		
Økonomi og Personalestyrelsen			1	1	2
Myndigheder mv., der ikke er omfattet af ombudsmandens kompetence			2		8

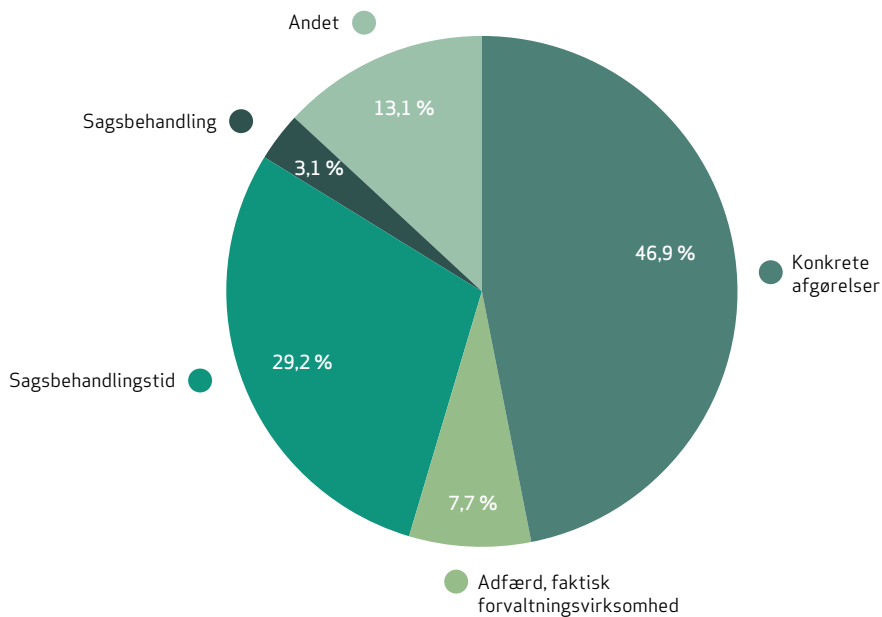
HVAD HANDLEDE SAGERNE OM?

Nedenstående opgørelse viser sagernes fordeling på, hvem der blev klaget over, og hvad sagerne handlede om.

Hvem blev der klaget over	Konkrete afgørelser	Adfærd, faktisk forvaltningsvirksomhed	Sagsbehandlingstid	Sagsbehandling	Andet
Avannaata Kommunia	1	1	3		1
Kommune Kujalleq	5	2	5		
Kommuneqarfik Sermersooq	11	1	11	3	
Kommune Qeqertalik	4		5	1	
Qaasuitsup Kommunia	2	1	3		1
Qeqqata Kommunia	2		2		1
Departementet for Boliger og Infrastruktur	4				1
Departementet for Erhverv og Energi	1				
Departementet for Finanser og Nordisk Samarbejde	2		1		
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug	4				2
Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet	1	1			1

Departementet for Sundhed			1		2
Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke	3				
Departementet for Udenrigsanliggender	1		1		
Andre myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens kompetence					1
Boligklagenævnet			1		
Det Grønlandske Pressenævn			2		
Det Sociale Ankenævn	2		1		
Greenland Business A/S	1				
Ilisimatusarfik	1				
INI A/S	1				1
Kollegieadministrationens Fælleskontor					1
Peqqissaanermik Ilinniarfik	1				
Sagen omhandlede flere kommuner	1		1		
Skattestyrelsen	3	1	1		1
Socialstyrelsen	2				
Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse	1				
Økonomi og Personalestyrelsen	3	1			
Myndigheder mv., der ikke er omfattet af ombudsmandens kompetence	4	2			4

Konkrete afgørelser	61
Adfærd, faktisk forvaltningsvirksomhed	10
Sagsbehandlingstid	38
Sagsbehandling	4
Andet	17

Fejl eller forsømmelser af større betydning

Hvis ombudsmandens undersøgelse af en sag viser, at der i den offentlige forvaltning må antages at være begået fejl eller forsømmelser af større betydning, skal ombudsmanden give meddelelse om sagen til Lovudvalget i Inatsisartut og samtidig enten til Naalakkersuisut eller kommunalbestyrelsen.

Det fremgår af § 23 i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut.

I 2018 afgav ombudsmanden 2 meddelelser efter § 23 i ombudsmandsloven vedrørende:

- Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
- En kommune

Sætteombudsmandssager

I 2018 erklærede ombudsmanden sig inhabil i 5 sager, som derfor blev oversendt til behandling hos sætteombudsmanden, som er Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen.

Sætteombudsmanden afsluttede i 2018 i alt 4 sager.

Opsummering

Embedet har i 2018 oplevet en markant stigning i antallet af vejledninger. Embedet foretog i 2018 176 vejledninger, hvilket er 56 flere end i 2017, hvor der blev foretaget 120 vejledninger. Der er således tale om en stigning på 46,6 %.

Embedet oplevede ligeledes en stigning i indkomne klager, der således steg med 16,6 % fra 108 indkomne klager i 2017 til 126 indkomne klager i 2018.

Antallet af henvendelser til embedet kan bl.a. have sammenhæng med de informationskampagner og inspektioner, som embedet har foretaget.

I 2018 lancerede embedet desuden en ny video med information om klagemuligheder til embedet. Videoen er tilgængelig på embedets hjemmeside, og blev derudover vist på KNR i løbet af december måned.

Faldet i antallet af oprettede egen driftsager skal ses på baggrund af en ændring af ressourceanvendelsen som følge af det stigende antal af indkomne vejledninger og klager.